

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ / ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ

Η ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

1999

Η γνώση και η καινοτομία
αποτελούν τη βάση της διαμορφούμενης
παγκόσμιας Κοινωνίας της Πληροφορίας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
<i>Ανοιγμα προς το κοινό.....</i>	<i>4</i>
<i>Ενίσχυση της πολιτικής καινοτομίας- μεταφορά τεχνολογίας .....</i>	<i>5</i>
<i>Συνεργασίες με Ερευνητικά και Εκπαιδευτικά Ιδρύματα .....</i>	<i>5</i>
<i>Εικονικές Βιβλιοθήκες.....</i>	<i>5</i>
<i>Σύνδεση Έρευνας και παραγωγής .....</i>	<i>6</i>
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ	
Νέες Υπηρεσίες.....	9
<i>Υπηρεσίες μέσω Web.....</i>	<i>9</i>
<i>Εικονική Βιβλιοθήκη.....</i>	<i>10</i>
<i>Συλλογή Ηλεκτρονικών Περιοδικών E+T .....</i>	<i>10</i>
<i>Συλλογή Βάσεων Δεδομένων.....</i>	<i>11</i>
<i>Ψηφιακό Αρχείο Ελληνικών Διδακτορικών Διατριβών.....</i>	<i>12</i>
<i>Ηλεκτρονικό Αναγνωστήριο .....</i>	<i>12</i>
<i>Υποστήριξη φορέων για την παραγωγή Βάσεων Δεδομένων.....</i>	<i>13</i>
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΕΚΤ	15
<i>Δραστηριότητες Επιστημονικής και Τεχνολογικής Πληροφόρησης.....</i>	<i>15</i>
<i>Δραστηριότητες στον τομέα Βιβλιοθήκες.....</i>	<i>16</i>
<i>Δραστηριότητες στον τομέα των Πληροφοριακών Συστημάτων ΕΚΤ.....</i>	<i>17</i>
<i>Δραστηριότητες στο πλαίσιο αναπτυξιακών έργων του ΕΚΤ .....</i>	<i>18</i>
<i>Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα E+T.....</i>	<i>19</i>
<i>Ελληνικό Κέντρο Αναδιανομής INNOVATION.....</i>	<i>21</i>
<i>Έργο MIDAS-NET.....</i>	<i>222</i>
<i>Έργο Υποστήριξη της Εκπαιδευτικής πράξης από Κινητές Βιβλιοθήκες .....</i>	<i>22</i>

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το 1999 υπήρξε ένα σημαντικό έτος για θέματα σχετιζόμενα με την Κοινωνία των Πληροφοριών. Οι Ευρωπαϊκές και διεθνείς πολιτικές εστίασαν περισσότερο στο θέμα του περιεχομένου στην κοινωνία των πληροφοριών αναδεικνύοντας ότι η ανάπτυξη περιεχομένου και η απρόσκοπτη ροή των πληροφοριών αποκτά εξαιρετική σημασία και καθίσταται θεμέλιος λίθος για την οικονομική ανάπτυξη και την εξέλιξη της κοινωνίας. Το ψηφιακό περιεχόμενο αποτελεί βασικό παράγοντα για τη δημιουργία ευρωπαϊκής κοινωνίας των πληροφοριών και υπολογίζεται ότι τα προσεχή χρόνια θα ασκήσει τεράστια επίδραση στην οικονομική και κοινωνική ζωή της Ε.Ε με επιπτώσεις που θα είναι ολοένα και πιο εμφανείς σε τομείς όπως η εκπαίδευση, η επιχειρηματικότητα, το εμπόριο. Η οργάνωση των πληροφοριών κυρίως μέσα από την ενσωμάτωση προτύπων θεωρείται σημείο κλειδί για αποτελεσματική και εύκολη πρόσβαση σε πληροφορίες που είναι σημαντικές για ένα σύνολο δραστηριοτήτων .

Το μέγεθος του τομέα περιεχόμενο εκτιμάται¹ στα 412 δισ ευρώ ή στο 5% του ευρωπαϊκού ΑΕΠ, ξεπερνώντας και αυτόν τον τομέα των τηλεπικοινωνιών (221 δισ ευρώ) και τον τομέα του λογισμικού (189 δισ ευρώ). Η παραγωγή του περιεχομένου προκάλεσε τη ραγδαία αύξηση των αντίστοιχων θέσεων απασχόλησης κατά τα τελευταία χρόνια γεγονός, που αναμένεται να έχει και συνέχεια

Ο Ενιαίος Ευρωπαϊκός χώρος αποτελεί μία προοπτική που επιβάλλει μεταξύ των άλλων την ύπαρξη οργανωμένου περιεχομένου σχετικού με E+T και διαθέσιμου με ενιαίο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η απαιτούμενη συμπληρωματικότητα, διασυνδεσιμότητα και συνάφεια με το αντίστοιχο ψηφιακό περιεχόμενο E+T των άλλων κρατών μελών της Ε.Ε.

Στην εποχή της κοινωνίας των πληροφοριών και της γνώσης, το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης καλείται από τη φύση της λειτουργίας και των ευρύτερων δραστηριοτήτων του, να διαδραματίσει καίριο ρόλο στο χώρο της παραγωγής, οργάνωσης και διάθεσης κυρίως επιστημονικών και τεχνολογικών πληροφοριών.

Προκειμένου να ανταποκριθεί στις σύγχρονες ανάγκες της οργάνωσης και διάθεσης των πληροφοριών το ΕΚΤ ολοκλήρωσε το έργο Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα E+T, συνέχισε την αναδιοργάνωση και προσαρμογή των δραστηριοτήτων του στα νέα τεχνολογικά δεδομένα, με στόχο να προσφέρει καλύτερη και φθηνότερη πρόσβαση στις πληροφορίες που σχετίζονται με την επιστήμη και τη γνώση, επιτρέποντας στους ερευνητές και στο επιστημονικό κοινό της χώρας να έχουν στη διάθεσή τους τις βέλτιστες συνθήκες αναζήτησης και απόκτησης τεκμηριωμένης πληροφόρησης.

Το 1999 υπήρξε ένα επιτυχημένο έτος στον περαιτέρω προσανατολισμό του ΕΚΤ σε σχήματα προσαρμοσμένα σε ανάγκες χρηστών (user driven), στο πλαίσιο των θεσμικών και καταστατικών του στόχων.

Η διάθεση των πληροφοριών εντάθηκε σε συνδυασμό με ενέργειες για την εδραίωση στενότερων σχέσεων με Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Κέντρα και παραγωγικούς φορείς. Συμπληρωματικά με τις θεσμικές του δραστηριότητες το ΕΚΤ διεύρυνε τη συμμετοχή του σ' ένα μεγάλο φάσμα από ανταγωνιστικές δραστηριότητες με έμφαση σε αυτές που του επιτρέπουν να λειτουργήσει ως ενδιάμεσος φορέας που δημιουργεί δεσμούς και δίκτυα μεταξύ των βιομηχανικών και ακαδημαϊκών ομάδων στα κράτη μέλη της Ε.Ε.

---

¹ Ευρωπαϊκό παρατηρητήριο τεχνολογιών των πληροφοριών, 2000

Στρατηγικοί Στόχοι

Οι στρατηγικοί στόχοι του ΕΚΤ κινούνται στην κάλυψη του θεσμικού του ρόλου και αφορούν τους τομείς Επιστημονική και Τεχνολογική Πληροφόρηση, Βιβλιοθήκες, και Καινοτομία- Μεταφορά τεχνολογίας. Για το 1999 οι στρατηγικοί στόχοι του ΕΚΤ περιλάμβαναν:

- διεύρυνση της δυνατότητας παροχής υπηρεσιών πληροφόρησης σε ευρύτερο αριθμό χρηστών, με χρήση νέων τεχνολογιών πληροφόρησης.
- εκσυγχρονισμό της παραγγελιοληψίας και εκτέλεσης παραγγελίας (με έμφαση στο electronic document delivery) για το Εθνικό Δίκτυο Βιβλιοθηκών E+T
- δεύρυνση της ηλεκτρονικής συλλογής της βιβλιοθήκης του ΕΚΤ
- ενίσχυση των δραστηριοτήτων του Ελληνικού Κέντρου Αναδιανομής Καινοτομίας στην κατεύθυνση υποβοήθησης των πελατών του να απορροφήσουν ή/και να προωθήσουν καινοτόμες τεχνολογίες.

Ανοιγμα προς το κοινό

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στη διεύρυνση των υπηρεσιών του ΕΚΤ προς το κοινό με την οργάνωση ευέλικτων και εύχρηστων υπηρεσιών πληροφόρησης. Η διεύρυνση αυτή απαίτησε αφενός την διαχείριση μεγαλύτερου αριθμού χρηστών και αφετέρου αντιμετωπίστηκε η ανάγκη οργάνωσης και ολοκλήρωσης με ενιαίο τρόπο της διάθεσης του περιεχομένου, με ταυτόχρονη εξασφάλιση της παρακολούθησης και διεκπεραίωσης του οικονομικού σκέλους των συναλλαγών με τους χρήστες.

Το ΕΚΤ προσεγγίζει το άνοιγμα των υπηρεσιών του προς το κοινό ως μία διττή διαδικασία. Αφενός, η συγκέντρωση και διάθεση πληροφοριών συνιστά δημόσια υποδομή που παρέχει επιστημονικές/τεχνολογικές πληροφορίες στο ενδιαφερόμενο κοινό, με το χαμηλότερο δυνατό κόστος, και αφετέρου εξετάζονται οι πλέον ανταγωνιστικοί τρόποι διάθεσης ώστε να γίνει κατα το δυνατόν μεγαλύτερη απόσβεση της επενδεδυμένης υποδομής. Ο στόχος του ΕΚΤ είναι να παράσχει σε εθνικό επίπεδο υπηρεσίες, με χαμηλό κόστος λόγω οικονομιών κλίμακας, που υποβοηθούν και ενισχύουν τόσο την ερευνητική όσο και την ιδιωτική δραστηριότητα.

Τέτοιες υπηρεσίες είναι μεταξύ άλλων όσες αφορούν τη στοχευμένη ενημέρωση, την ταχύτητα της εξυπηρέτησης, την ποιότητα και πληρότητα του παραδιδόμενου υλικού, τη δυνατότητα παραπομπής σε άλλες εθνικές ή διεθνείς βάσεις δεδομένων, αρχεία και βιβλιοθήκες.

Το 1999 ολοκληρώθηκε η δημιουργία του Ηλεκτρονικού Αναγνώστη στο χώρο της βιβλιοθήκης του ΕΚΤ. Το Ηλεκτρονικό Αναγνώστηριο λειτουργεί με την κάρτα χρήστη που σχεδίασε και υλοποίησε το ΕΚΤ. Στην παρούσα φάση διαθέτει 12 θέσεις εργασίας και εξασφαλίζει στο χρήστη άμεση πρόσβαση στο σύνολο της ηλεκτρονικής συλλογής του ΕΚΤ. Το Η/Α υποστηρίζει δυνατότητα εκτύπωσης του δημοσιεύματος. Το σύνολο της λειτουργία του Η/Α ελέγχεται από εφαρμογή καταγραφής στατιστικών χρήσης πηγών και ανάκτησης πληροφοριών.

Εθνικό Δίκτυο Βιβλιοθηκών Έρευνας και Τεχνολογίας

Στη διάρκεια του έτους σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε εξ ολοκλήρου από το ΕΚΤ, το νέο σύστημα διαδανεισμού μεταξύ των 233 βιβλιοθηκών του δικτύου. Το νέο σύστημα είναι ανοικτής αρχιτεκτονικής και ενσωματώνει (τεχνικά χαρακτηριστικά, interfaces κλπ) δυνατότητες time out, αυτόματης επιλογής βιβλιοθήκης, ηλεκτρονικής παραδοσης κλπ.

Με την υλοποίηση του νέου συστήματος έγινε δυνατή η κατάργηση του προηγούμενου διαθέτη του ΕΚΤ (SIEMENS /DIMDI) που δημιουργούσε τεχνολογικές εξαρτήσεις.

Το σύστημα δοκιμάστηκε στην αρχή πιλοτικά για να τεθεί σε κανονική λειτουργία από τον Ιανουάριο του 2000.

Ενίσχυση της πολιτικής καινοτομίας- μεταφορά τεχνολογίας

Το ΕΚΤ συνεργάζεται με το σύνολο των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων της χώρας σε μια προσπάθεια συμπληρωματικής λειτουργίας για την επίτευξη του καλύτερου αποτελέσματος στην κατεύθυνση αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών στην παραγωγή, τη διάδοση και διάχυση των επιστημονικών αποτελεσμάτων.

Σε συνέργια με τη προαναφερθείσα λειτουργία είναι και η συνεργασία του ΕΚΤ με τα Γραφεία Διαμεσολάβησης των Εκπαιδευτικών και Ερευνητικών Ιδρυμάτων.

Η συνεργασία αφορά στη συγκέντρωση, οργάνωση και προώθηση της ελληνικής ερευνητικής και τεχνολογικής δραστηριότητας και την ενσωμάτωσή της σε ελληνικούς και ευρωπαϊκούς παραγωγικούς φορείς.

Συνεργασίες με Ερευνητικά και Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

Στόχος του ΕΚΤ μετά τη σχεδίαση και ολοκλήρωση της νέας του υποδομής και του τρόπου διάθεσης των πληροφοριών, είναι η ανάπτυξη μακροχρόνιων συνεργασιών με Ερευνητικά και Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Κατά τη διάρκεια του έτους έγιναν επαφές με εκπροσώπους φορέων για τη διαμόρφωση πλαισίων συνεργασίας. Η διαδικασία επηρεάστηκε από το γεγονός ότι το σύνολο των φορέων βρίσκεται σε φάση τεχνολογικής αναπροσαρμογής και οι επιλογές τους δεν είναι μονοσήμαντες.

Εικονικές Βιβλιοθήκες

Το ΕΚΤ εκτιμά ότι υπάρχουν σημαντικές δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης της δραστηριότητας "Εικονικές Βιβλιοθήκες" (Virtual Libraries) και προσεγγίζει το σχεδιασμό και την ανάπτυξη αυτής με οργανωμένο και συστηματικό τρόπο.

Το ΕΚΤ λειτουργώντας ως κόμβος πληροφόρησης έχει αποκτήσει εμπειρία στο χειρισμό των πληροφοριών, αλλά και τεχνογνωσία στον εντοπισμό και τη διοχέτευσή τους στο χρήστη. Έτσι, λειτουργεί σε μία "αγορά" που βρίσκεται σε ανάπτυξη, αλλά είναι ακόμα λανθάνουσα σε σημαντικό βαθμό, αν και έτοιμη να ζητήσει αναβαθμισμένες υπηρεσίες, για τις οποίες μπορεί να εξετασθεί αν υπάρχουν ρεαλιστικές δυνατότητες οικονομικής ανταποδοτικότητας. Τέτοιες υπηρεσίες είναι μεταξύ άλλων όσες αφορούν τη στοχευμένη ενημέρωση, την ταχύτητα της

εξυπηρέτησης, την ποιότητα και πληρότητα του παραδιδόμενου υλικού, τη δυνατότητα παραπομπής σε άλλες εθνικές ή διεθνείς βάσεις δεδομένων, αρχεία και βιβλιοθήκες.

Το ΕΚΤ διαθέτει αυτά τα συγκριτικά πλεονεκτήματα και για το λόγο αυτό επιστημονικές και ερευνητικές βιβλιοθήκες, που βρίσκονται σε Ερευνητικά Κέντρα, ΑΕΙ, ΤΕΙ, αλλά και Τεχνολογικά πάρκα προσφεύγουν σ' αυτό για κάλυψη των κύριων πληροφοριακών τους αναγκών όπως αυτές που προαναφέρθηκαν, αλλά και περιφερειακών, όπως η διασύνδεση, ο συντονισμός, οι σχέσεις με εκδοτικούς οίκους, η υποδομή και τεχνογνωσία εσωτερικής οργάνωσης, προσφοράς υπηρεσιών, συγγραφικών και συγγενικών δικαιωμάτων (Ν.2121/93).

Τα ανωτέρω, συνθέτουν ένα ευνοϊκό περιβάλλον για την ανάπτυξη δραστηριότητας σχετικής με βιβλιοθήκες, η οποία έχει δύο κύριες κατευθύνσεις:

- Την καλύτερη αξιοποίηση και περαιτέρω ανάπτυξη της τεχνογνωσίας του ΕΚΤ για τις εικονικές Βιβλιοθήκες.
- Την ανάληψη από το ΕΚΤ ενός ευρύτερου ρόλου σε εθνικό επίπεδο στο χώρο των βιβλιοθηκών Έρευνας και Τεχνολογίας με τη δημιουργία "Δικτύου συνεργαζόμενων βιβλιοθηκών E+T"

Στην κατεύθυνση αυτή το ΕΚΤ προσκάλεσε τους υπεύθυνους των βιβλιοθηκών των Ερευνητικών Κέντρων που εποπτεύονται από τη ΓΓΕΤ σε συναντήσεις εργασίας για την από κοινού εξέταση του ενδεχόμενου δημιουργίας σχημάτων συνεργασίας τόσο σε επίπεδο συλλογών των περιοδικών, όσο και για την παροχή υπηρεσιών. Το αποτέλεσμα αυτών των συναντήσεων ήταν θετικό και ήδη στο Α' τρίμηνο του 1999 ολοκληρώθηκε η δοκιμαστική φάση συνεργασίας για την αξιοποίηση των πληροφοριών σε ηλεκτρονική μορφή που είναι εγκατεστημένες στα συστήματα του ΕΚΤ.

Επόμενο βήμα στην ίδια κατεύθυνση ήταν η διαμόρφωση θέσεων υπό μορφή κειμένου εργασίας που παρουσιάστηκε στη συνάντηση των Διευθυντών των Ερευνητικών Κέντρων και στο οποίο ετίθεντο οι βάσεις για μια κατ' αρχήν διαμόρφωση ενός πλαισίου συνεργασίας των βιβλιοθηκών των κέντρων για κοινές προσκλήσεις περιοδικών σε ηλεκτρονική μορφή.

Σύνδεση Έρευνας και Παραγωγής

Το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης έχει αναλάβει σε Ευρωπαϊκό επίπεδο τη λειτουργία σχημάτων όπως το Ελληνικό Κέντρο Αναδιανομής INNOVATION, το MIDAS-net, το IDEAL -IST, το MLIS κλπ, που στοχεύουν:

- στην ενημέρωση φορέων και παραγωγικών/επιχειρηματικών μονάδων για τις δυνατότητες ένταξης των ερευνητικών τους δραστηριοτήτων στο Πρόγραμμα Πλαίσιο για την E+T και στην υποβοήθηση εξεύρεσης εταίρων
- στην υποστήριξή τους σε θέματα που σχετίζονται με εντοπισμό νέων τεχνολογιών και διεργασιών που ικανοποιούν διαγνωσμένες ανάγκες τους καθώς και
- την υποβοήθησή τους σε διαδικασίες μεταφοράς τεχνολογίας.

Το ΕΚΤ συνεργάζεται με το σύνολο των τεχνολογικών φορέων της χώρας σε μια προσπάθεια συμπληρωματικής λειτουργίας για την επίτευξη του καλύτερου αποτελέσματος στην κατεύθυνση αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών στην παραγωγή, τη διάδοση και διάχυση των επιστημονικών αποτελεσμάτων.

Σε συνέργια με τη προαναφερθείσα λειτουργία είναι και η συνεργασία του ΕΚΤ με τα Γραφεία Διαμεσολάβησης των Εκπαιδευτικών και Ερευνητικών Ιδρυμάτων.

Η συνεργασία αφορά στη συγκέντρωση, οργάνωση και προώθηση της ελληνικής ερευνητικής και τεχνολογικής δραστηριότητας και την ενσωμάτωσή της σε ελληνικούς και ευρωπαϊκούς παραγωγικούς φορείς.

Με την 5ετή πλέον λειτουργία του στο χώρο αυτό θεωρεί ότι βρίσκεται στην κατεύθυνση της αναφοράς που γίνεται στο κείμενο "Η Ελλάδα στην Κοινωνία της Πληροφορίας. Στρατηγική και Δράσεις"²

Εθνικές και Διεθνείς συμβάσεις και συνεργασίες

Κατα τη διάρκεια του έτους το ΕΚΤ υπέγραψε συμβάσεις για παροχή υπηρεσιών με 18 φορείς. Εξ αυτών οι 8 αφορούν πώληση του λογισμικού ΑΒΕΚΤ και έχουν ως αποδέκτες τα ΤΕΙ Μεσολογγίου, ΙΤΥ, ΤΕΙ πάτρας, ΤΕΙ Καλαμάτας, ΣΕΛΕΤΕ, Εκπαιδευτήρια Γείτονα, ΟΤΕ, ΕΛ.ΙΝ.Υ.ΑΕ. Τα 8 αφορούν εκπαίδευση για το λογισμικό ΑΒΕΚΤ με αποδέκτες τους Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας, ΣΕΛΕΤΕ, ΔΠΘ, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, ΤΕΙ Αθήνας, ΤΕΙ Λάρισας, ΕΙΝ και Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Οι 2 συμβάσεις αφορούν παροχή πληροφόρησης σε μεγάλο αριθμό χρηστών με αποδέκτες το ΕΘΙΑΓΕ και το Οικονομικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Επιπλέον κατα τη διάρκεια του έτους προγραμματίστηκαν και διαμορφώθηκαν πλαίσια ευρύτερης συνεργασίας με το Επιτελείο της Αεροπορείας, το Υπουργείο Εξωτερικών κλπ.

Σε διεθνές επίπεδο το ΕΚΤ υπέγραψε συμβαση με το OCLC (On line Computer Library Center) για την εξασφάλιση των δικαιωμάτων μετάφρασης της 13^{ης} Συνεπτυγμένης έκδοσης του Δεκαδικού Συστήματος Ταξινόμησης Dewey. Το έργο αυτό αποτελεί σημαντική συμβολή στη δημιουργία εργαλείων υποδομής της ελληνικής βιβλιογραφίας και στην καθιέρωση ορολογίας.

Το ΕΚΤ συνεργάστηκε το 1999 με τους ακόλουθους φορείς:

Εθνική Βιβλιοθήκη

Δημόσιες Βιβλιοθήκες

Εθνικό Κέντρο Βιβλίου

Βιβλιοθήκες Ερευνητικών Κέντρων

38 φορείς που υλοποιούν Βάσεις Δεδομένων για την Επιστήμη και Τεχνολογία

Ακαδημία Αθηνών

Κλαδικές Εταιρείες

Γραφεία Διαμεσολάβησης

Εστιακά σημεία Πανεπιστημίων

Δίκτυο Βιβλιοθηκών

ΕΚΠΑ

2

Πρωτοβουλίες μόνιμης υποστήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε θέματα ενημέρωσης και πληροφόρησης, τεχνογνωσίας, ανθρώπινων πόρων και επενδύσεων για την εισαγωγή και χρήση της πληροφορικής ώστε να ξεπεραστούν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν (κυρίως πόρων) σε υιοθέτηση νέων πρακτικών και τεχνολογιών.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

Νέες Υπηρεσίες ΕΚΤ

Υπηρεσίες μέσω Web

Τα τελευταία χρόνια, η ραγδαία ανάπτυξη του παγκόσμιου διαδικτύου Internet και των τεχνολογιών που το συνοδεύουν, άλλαξε ριζικά το τοπίο στο χώρο της πληροφορίας, σε ότι αφορά στην πρόσβαση σε αυτή, αλλά και τη διάθεση ή διακίνησή της.

Το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης προκειμένου να είναι συμμετόχο των εξελίξεων στο τομέα της πληροφόρησης και της τεχνολογίας επιχείρησε ριζική αλλαγή του τρόπου προσφοράς των υπηρεσιών του στους χρήστες. Ακολουθώντας τις σύγχρονες τάσεις τις προσανατόλισε προς την τεχνολογία Web.

Πιο συγκεκριμένα, η πρόσβαση πλέον στις πληροφορίες τις οποίες διαθέτει πραγματοποιείται μέσα από εφαρμογές web, προσφέροντας με τον τρόπο αυτό στους χρήστες του φιλική και εύχρηστη διεπαφή. Το γεγονός αυτό αναμένεται να λειτουργήσει θετικά στη διεύρυνση του αριθμού των χρηστών, καθότι απευθύνεται και σε χρήστες χωρίς ιδιαίτερες γνώσεις χρήσης υπολογιστών.

Για την αποφυγή θεμάτων που σχετίζονται με περιορισμούς πνευματικής ιδιοκτησίας το ΕΚΤ διακρίνει δύο κατηγορίες χρηστών.

- Τους χρήστες που προσέρχονται στις εγκαταστάσεις του και αποκτούν με τη χρήση των υποδομών του πρόσβαση στις διαθέσιμες πληροφορίες. Οι χρήστες αυτοί έχουν ολική πρόσβαση σε όλο το "ηλεκτρονικό περιεχόμενο" που διαθέτει το ΕΚΤ καθότι στην περίπτωση αυτή δε υφίστανται περιορισμοί πνευματικής ιδιοκτησίας. Στην κατηγορία αυτή, και για ένα μέρος των διαθέσιμων πληροφοριών του ΕΚΤ, ανήκουν και τα ερευνητικά κέντρα που εποπτεύονται από τη ΓΓΕΤ και για τα οποία έχει εξασφαλισθεί η δυνατότητα πρόσβασης μέσα από τα συμβόλαια που το ΕΚΤ έχει υπογράψει με τους παραγωγούς των διεθνών βάσεων δεδομένων.
- Για την κάλυψη των αναγκών της ευρείας κατηγορίας των χρηστών που επιθυμούν να κάνουν χρήση των υπηρεσιών του ΕΚΤ από το χώρο εργασίας τους, αναπτύσσονται εφαρμογές με Web interface που δίνουν τη δυνατότητα της online αναζήτησης βιβλιογραφικών δεδομένων, του εντοπισμού και της παραγγελίας ηλεκτρονικού και έντυπου υλικού. Για την ολοκλήρωση της παραγγελίας υπολείπονται να επιλυθούν προβλήματα που σχετίζονται με τρόπους εύκολης πληρωμής από τους χρήστες.

Για τη βελτίωση των υπηρεσιών του ΕΚΤ που παρέχονται είτε μέσω του Web είτε με τη φυσική παρουσία των χρηστών στις εγκαταστάσεις του, ολοκληρώθηκε η εφαρμογή "**Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Πελατών -Υπηρεσιών**". Η σχεδίαση της εφαρμογής έγινε με άξονα την επίτευξη της μέγιστης ποιότητας στη παροχή των υπηρεσιών προς το χρήστη, αλλά και την άμεση πληροφόρηση της Διοίκησης του ΕΚΤ για στοιχεία που αφορούν τη λειτουργία των επιμέρους δραστηριοτήτων του.

Εικονική Βιβλιοθήκη

Με αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών πληροφόρησης το ΕΚΤ δημιούργησε την ψηφιακή βιβλιοθήκη του.

Στόχοι είναι:

- η ανάπτυξη υπηρεσίας ανοικτής προς όλους τους δυνητικούς χρήστες (ΑΕΙ, ΤΕΙ, Ερευνητικά Ιδρύματα, Δημόσια Διοίκηση, Βιομηχανία και Επιχειρήσεις) για την αναπαραγωγή και διάθεση του ψηφιακού υλικού, απευθείας με web interface μέσω INTERNET ή/και μέσω του Εθνικού Δικτύου E+T Βιβλιοθηκών.
- Η αξιοποίηση της ψηφιακής συλλογής ως πυρήνα για την ανάπτυξη συνεργασιών με E+T βιβλιοθήκες του ελλαδικού χώρου.
- Η κάλυψη του ελλείμματος που παρουσιάζεται στην εθνική συλλογή από τίτλους που διακόπτονται σε μεμονωμένες βιβλιοθήκες.

Το 1999 ολοκληρώθηκαν οι συζητήσεις για κοινοπρακτικό σχήμα που θα συνεργασθεί με μεγάλους εκδοτικούς οίκους του εξωτερικού, ώστε να διευρυνθεί ο αριθμός των φορέων που έχουν δυνατότητα πρόσβασης.

Στο περιεχόμενο της εικονικής βιβλιοθήκης του ΕΚΤ εντάσσεται η Συλλογή Ηλεκτρονικών Περιοδικών, η συλλογή των βάσεων δεδομένων και το υλικό που ψηφιοποιείται.

Συλλογή Ηλεκτρονικών Περιοδικών E+T

Η συλλογή ηλεκτρονικών περιοδικών ξεκίνησε στα τέλη του 1997 από μηδενική βάση. Σε διάστημα ενός χρόνου, το ΕΚΤ διαθέτει τη μεγαλύτερη **συλλογή ηλεκτρονικών περιοδικών** στην Ελλάδα. Η συλλογή ανέρχεται σε **1.440** ηλεκτρονικά περιοδικά, πλήρους κειμένου και εικόνας.

Συγκεκριμένα, η εικόνα παρουσιάζεται ως εξής:

- Το σύνολο των τρεχουσών **εντύπων** συνδρομών³ βιβλιοθήκης ΕΚΤ/ΕΙΕ ανέρχεται σε **765** τίτλους επιστημονικών περιοδικών.
- Εξ αυτών **421**⁴ διατίθενται και σε ηλεκτρονική μορφή μέσω INTERNET, με πλήρες κείμενο-εικόνα σε διάφορα μορφότυπα.
- Οι **418** (από τους 421) παρουσιάζονται στις σχετικές ιστοσελίδες της ψηφιακής βιβλιοθήκης του ΕΚΤ, **341** διατίθενται με περίληψη, **179** σε πλήρες κείμενο και εικόνα.
- Συστηματοποιήθηκε και καθιερώθηκε ο εμπλουτισμός της συλλογής με αριθμό δωρεάν παρεχόμενων ηλεκτρονικών περιοδικών με πλήρες κείμενο, που ανέρχεται σε **60 περίπου** τίτλους.
- Εκτός των ηλεκτρονικών περιοδικών, στα οποία το ΕΚΤ έχει πρόσβαση μέσω INTERNET, παρελήφθησαν και εγκαθίστανται τοπικά ακόμη **1.000** ηλεκτρονικοί τίτλοι, οι οποίοι ανήκουν στο σύστημα ABI-BPO (Business Periodical Ondisk). Οι εν λόγω τίτλοι θα διατίθενται από **900** CD-ROMs μέσω του τοπικού δικτύου (LAN), του ενδοδικτύου (intranet) του ΕΚΤ και του συστήματος δικτύωσης CD-ROM ULTRANET. Για τους συγκεκριμένους τίτλους προβλέπεται πρόσβαση και μέσω INTERNET.

³ Κατάλογος με την έντυπη συλλογή της βιβλιοθήκης επισυνάπτεται.

⁴ Κατάλογος της ηλεκτρονικής συλλογής επισυνάπτεται

Συλλογή Βάσεων Δεδομένων

Κατά τη διάρκεια του έτους ολοκληρώθηκε η διαδικασία επιλογής και εγκατάστασης βάσεων δεδομένων σε οπτική μορφή. Η συλλογή δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος και περιλαμβάνει τις παρακάτω βάσεις δεδομένων:

Βάση Δεδομένων	Τομείς κάλυψης
ABI- Business Periodical OnDisc	Οικονομία, Διοίκηση
Analytical Abstracts	Αναλυτική Χημεία
Biological Abstracts	Βιολογία, βιοτεχνολογία
CAB	Γεωργία, αγροτική τεχνολογία, παραγωγή, τουρισμός
ChemBank	Χημεία
Chemical Abstracts	Χημεία
COMPENDEX	Επιστήμες Μηχανικού
CUMULATIVE BOOK INDEX GLOBAL BOOKS IN PRINT PLUS, URLICH'S, CD MARC Subjects	Βιβλιοθηκονομία
Dissertation Abstracts	Διδακτορικές Διατριβές
ERIC	Εκπαίδευση
Forege, Frosti, Fomage	Τρόφιμα
INSPEC	Φυσική, ηλεκτρονική, πληροφορική
Linguistics and Language Behavior Abstracts	Γλωσσολογία
MathSci	Μαθηματικά
MCGRAW-HILL MULTIMEDIA ENCYCL OF SCIENCE & TECH	Γενικά Θέματα
MEDLINE	Βιοϊατρική, επιστήμες υγείας
NTIS	Διεπιστημονική ΒΔ
Polymer Encyclopedia	Πολυμερή
Science Citation Index	Θετικές Επιστήμες
Social Science Citation Index	Κοινωνικές Επιστήμες
Arts & Humanities Citation Index	Ανθρωπιστικές Επιστήμες
Alta Religion Index	Θεολογία
Journal Citation Reports (Science)	
Journal Citation Reports (Social Science)	

Ταυτόχρονα το ΕΚΤ εξασφάλισε συμπληρωματικά στην προαναφερόμενη συλλογή και συμβόλαια για χρήση και άλλων διεθνών βάσεων δεδομένων.

Ψηφιακό Αρχείο Ελληνικών Διδακτορικών Διατριβών

Η ψηφιοποίηση⁵ του Εθνικού αρχείου των Διδακτορικών Διατριβών, για την τήρηση του οποίου το ΕΚΤ είναι δια νόμου υπεύθυνο, οργανώθηκε στο πλαίσιο του Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος για την Έρευνα και Τεχνολογία.

Ο αριθμός των διατριβών, που βρίσκονται σε έντυπη μορφή, ανέρχεται σε **10.000** τίτλους. Μέχρι σήμερα έχουν ψηφιοποιηθεί, ευρετηριαστεί και εγκατασταθεί στο περιβάλλον DOD (για πρόσβαση από το τοπικό δίκτυο) και σε περιβάλλον DIGIPATH/XEROX (για πρόσβαση μέσω του διαδικτύου INTERNET) **6.500** διατριβές. Η πρόσβαση είναι ανοιχτή σε όλους στη διεύθυνση <http://docuweb.ekt.gr>. Για την αξιοποίηση της υποδομής και της τεχνογνωσίας που έχει αποκτηθεί σε ότι αφορά την ψηφιοποίηση, το ΕΚΤ συνομιλεί με φορείς της δημόσιας διοίκησης όπως το Υπουργείο Προεδρίας για την ανάληψη ρόλου π.χ. στην ψηφιοποίηση μελετών του δημοσίου.

Ηλεκτρονικό Αναγνωστήριο

Το ΕΚΤ δημιούργησε σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο ένα πρότυπο **Ηλεκτρονικό Αναγνωστήριο**. Από το αναγνωστήριο προσφέρεται στους χρήστες η δυνατότητα χρησιμοποίησης υπολογιστών που είναι συνδεδεμένοι τόσο στο τοπικό σύστημα του ΕΚΤ, όσο και στο Internet. Στόχος της υπηρεσίας αυτής είναι η δυνατότητα πρόσβασης στην πληροφορία που βρίσκεται αποθηκευμένη στα συστήματα του ΕΚΤ, καθώς και η πρόσβαση και αναζήτηση πληροφορίας σε απομακρυσμένες βάσεις δεδομένων για τις οποίες το ΕΚΤ έχει εξασφαλίσει δικαιώματα πρόσβασης.

Το ηλεκτρονικό αναγνωστήριο αποτελείται από 12 συνολικά θέσεις εργασίας ομαδοποιημένες σε δύο συστάδες των 8 και 4 θέσεων εργασίας, αντιστοίχως. Κάθε θέση εργασίας περιλαμβάνει προσωπικό υπολογιστή, Pentium 350 και εγκατεστημένο λειτουργικό σύστημα Windows NT, συνδεδεμένο σε εξυπηρετητή (NT server) μέσω τοπικού δικτύου, δυνατότητα σύνδεσης στο INTERNET για πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιοδικά και το σύστημα ULTRANET για πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων και τα περιοδικά του BPO (Business Periodical Ondisk). Διαθέτει επίσης, σύνδεση με αναγνώστη μαγνητικών καρτών, δυνατότητα έγχρωμης εκτύπωσης από δικτυακούς εκτυπωτές laser ελεγχόμενους από διαχειριστή εκτυπωτών (printer manager).

5

Αποτελεί πρωταρχικό στόχο η μετατροπή της δημόσιας πληροφορίας σε ψηφιακή μορφή, η οργάνωσή της σε υποστηριζόμενες βάσεις δεδομένων και η εξασφάλιση της πρόσβασης πολιτών και επιχειρήσεων στις βάσεις αυτές..... Παραπομπή απο το κείμενο "Η Ελλάδα στην Κοινωνία της Πληροφορίας. Στρατηγική και Δράσεις"

Υποστήριξη φορέων για την παραγωγή Βάσεων Δεδομένων

Το ΕΚΤ εκτίμησε ότι η δημιουργία μηχανισμού υποστήριξης των φορέων στους οποίους εγκρίθηκε από τη ΓΓΕΤ, στο πλαίσιο του ΕΠΕΤ II, πρόταση για δημιουργία βάσης δεδομένων ήταν επιβεβλημένος. Ο στόχος δημιουργίας του υποβοηθητικού μηχανισμού είναι η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε θέματα ταξινόμησης, ευρετηρίασης και χρήσης κοινών εργαλείων από διαφορετικούς παραγωγούς για δυνατότητα ενιαίας αναζήτησης από πολλές βάσεις μαζί.

Η προσπάθεια αυτή έχει σαν ευρύτερο στόχο την ολοκλήρωση συστημάτων ώστε να μειωθεί η πολυπλοκότητα αναζήτησης για τον τελικό χρήστη.

Με την τελική εγκατάσταση στο ΕΚΤ των 39 νέων Ελληνικών Βάσεων Δεδομένων δημιουργείται για πρώτη φορά στην Ελλάδα μια μεγάλη σειρά αρχειοθετημένων βάσεων της ελληνικής επιστημονικής παραγωγής το οποίο θα είναι άμεσα προσβάσιμο ηλεκτρονικά

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΕΚΤ

Δραστηριότητες Επιστημονικής και Τεχνολογικής Πληροφόρησης

Κατά τη διάρκεια του 1999 στο πλαίσιο παροχής Επιστημονικής και Τεχνολογικής Πληροφόρησης διεκπεραιώθηκαν περισσότερα από 3.800 ερωτήματα. Τα ερωτήματα προήλθαν από φορείς Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΑΕΙ, ΤΕΙ), από ΕΣΥ, από Ερευνητικά Κέντρα, από ιδιώτες και από Υπουργεία.

Από την ανάλυση της κατανομής των ερωτημάτων ανά επιστημονικό τομέα προκύπτει ότι αφορούν κυρίως βιοϊατρικά θέματα και Citation Index.

Η παροχή E+T πληροφόρησης με ενδιάμεσες υπηρεσίες που αποτελούσε τον πυρήνα της δραστηριότητας του ΕΚΤ από την αρχή της λειτουργίας του, τέθηκε το 1999 σε νέα βάση.

Τα δεδομένα που οδήγησαν προς αυτήν την κατεύθυνση ήταν:

- Η δυνατότητα σημαντικού πλέον αριθμού χρηστών των υπηρεσιών του ΕΚΤ για online αναζήτηση
- Η κυριαρχία του INTERNET ως πηγής για ενημέρωση
- Η πολιτική μεγάλων εκδοτικών οίκων για λόγους marketing να επιτρέπουν για σημαντικό διάστημα την ελεύθερη πρόσβαση στις βάσεις τους σε ευρείες ομάδες χρηστών.
- Η σύνδεση των βάσεων δεδομένων με περιοδικά πλήρους κειμένου και η πολιτική φορέων για electronic document delivery

Η ανάλυση των χαρακτηριστικών των χρηστών του ΕΚΤ σε συνδυασμό με την μελέτη που έγινε για την καταγραφή του τρόπου που επιθυμούν να λαμβάνουν την υπηρεσία, οδήγησε στα ακόλουθα συμπεράσματα :

- Ο μεγαλύτερος αριθμός των χρηστών, ειδικά αυτοί που χρησιμοποιούν την πληροφόρηση για επαγγελματικούς λόγους (π.χ ιατροί, στελέχη ΜΜΕ κλπ.) εκτιμάται ότι επιθυμούν τη συνέχιση της παροχής της υπηρεσίας με βελτίωση των συνθηκών παροχής, τόσο ως προς την παραγγελία όσο και στην παραλαβή των αποτελεσμάτων.
- Υπάρχει σημαντικός αριθμός χρηστών που προτιμάει να αναζητεί μόνος του την πληροφορία που επιθυμεί. Στους χρήστες αυτούς, κυρίως ερευνητές, μέλη ΔΕΠ, μεταπτυχιακοί φοιτητές κá, το κόστος αναζήτησης συνήθως καλύπτεται από τον φορέα στον οποίο εργάζονται.

Για τη δεύτερη ομάδα χρηστών εξετάζεται η διεύρυνση των συμβολαίων με τους εκδοτικούς οίκους, ώστε να τους δοθεί σε πλαίσιο νομιμότητας, η δυνατότητα χρησιμοποίησης του ηλεκτρονικού περιεχομένου του ΕΚΤ.

Συμπληρωματικά σχεδιάσθηκαν εφαρμογές με web interface που υποστηρίζονται από βάσεις δεδομένων σε περιβάλλον ORACLE, που θα επιτρέψουν τη διεκπεραίωση της υπηρεσίας και την καταγραφή της χρήσης που επιβάλλουν οι εκδοτικοί οίκοι.

Με βάση τα προαναφερόμενα η υπηρεσία E+T πληροφόρησης αναμορφώνεται και προσανατολίζεται σε πλέον επιθετική πολιτική, όπως αυτή της συστηματικής και επικεντρωμένης πληροφόρησης για επιλεγμένες ομάδες χρηστών.

Δραστηριότητες στον τομέα Βιβλιοθήκες

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην επαναξιολόγηση της **έντυπης συλλογής** της βιβλιοθήκης με στόχο τη διαμόρφωση πολιτικής προσκτήσεων που να λαμβάνει υπόψη τα νέα δεδομένα, ήτοι τα περιοδικά σε ηλεκτρονική μορφή και τη συνεργασία με τις βιβλιοθήκες των ερευνητικών κέντρων.

Ο στόχος του ΕΚΤ για την αναβάθμιση των υπηρεσιών που προσφέρει το **Εθνικό Δίκτυο Βιβλιοθηκών (ΕΔΕΤΒ)** επέβαλε την αναδρομική καταλογογράφηση στο σύστημα αυτοματοποίησης βιβλιοθηκών ΑΒΕΚΤ για τη δημιουργία ηλεκτρονικού δελτιοκαταλόγου (cardex) των περιοδικών της έντυπης συλλογής.

Κατά τη διάρκεια του 1998 η συμμετοχή της Βιβλιοθήκης Επιστήμης και Τεχνολογίας του ΕΚΤ/ΕΙΕ στο Εθνικό Δίκτυο διαδανεισμού Επιστημονικών και Τεχνολογικών Βιβλιοθηκών συνοψίζεται σε 4.560 παραγγελίες ως προμηθευτής του δικτύου (προσφορά) και σε 1.100 παραγγελίες άρθρων ως χρήστης (ζήτηση). Επίσης, υπέβαλε 10.000 αιτήματα σε βιβλιοθήκες του εξωτερικού. Αξίζει να σημειωθεί ότι είναι η πρώτη βιβλιοθήκη του Δικτύου τόσο σε αριθμό συναλλαγών όσο και σε ταχύτητα ανταπόκρισης.

Το 1999 ολοκληρώθηκε η ανάπτυξη των βασικών τμημάτων του **λογισμικού για την αυτοματοποίηση βιβλιοθηκών ΑΒΕΚΤ** που έχει αναπτύξει το ΕΚΤ. Ο αριθμός εφαρμογών ΑΒΕΚΤ που διατέθηκαν μέσα στο 1999 ανήλθε σε 153, ο αριθμός αιτημάτων που απαντήθηκαν από το Γραφείο Υποστήριξης ΑΒΕΚΤ σε 1.750, ο αριθμός ατόμων που εξυπηρετήθηκαν από το Γραφείο Υποστήριξης ΑΒΕΚΤ σε 1.193, ο αριθμός φορέων που εξυπηρετήθηκαν από το Γραφείο Υποστήριξης ΑΒΕΚΤ σε 832 και ο αριθμός εκπαιδευτικών σεμιναρίων που διοργανώθηκαν από το ΕΚΤ σε 14 (228 άτομα, 663 ώρες).

Η ολοκλήρωση της νέας έκδοσης έδωσε την δυνατότητα στο ΕΚΤ να συνεργαστεί με τις Δημόσιες Βιβλιοθήκες του ΥΠΕΠΘ στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΚ και να αναλάβει την προσαρμογή του ΑΒΕΚΤ ώστε να καλύψει τις ανάγκες τόσο των δημόσιων βιβλιοθηκών, όσο και των κινητών τους μονάδων. Πραγματοποιήθηκε επίσης από το ΕΚΤ η εγκατάσταση του ΑΒΕΚΤ, καθώς και η εκπαίδευση και υποστήριξη 500 υπευθύνων που θα αναλάβουν τις αντίστοιχες σχολικές βιβλιοθήκες που γίνονται σε όλη τη χώρα.

Η ευρύτατη αποδοχή του ΑΒΕΚΤ ικανοποιεί την προσπάθεια που κατέβαλε το ΕΚΤ επί μία τουλάχιστον δεκαετία για να καλύψει ένα χώρο, αυτό της αυτοματοποίησης λειτουργιών βιβλιοθήκης, όπου ελάχιστες προσπάθειες είχαν καταβληθεί από άλλους φορείς.

Για την αντιμετώπιση της αυξημένης ζήτησης του λογισμικού, για το οποίο το ΕΚΤ αναλαμβάνει εκτός από την εγκατάστασή του και την εκπαίδευση των χειριστών των φορέων ενεργοποιήθηκε το 1999 η δημιουργία μηχανισμού υποστήριξης. Ο μηχανισμός αυτός θα εξασφαλίζει τη δυνατότητα ανάπτυξης επιπλέον εφαρμογών ώστε να καλύπτονται ιδιαίτερες ανάγκες, αλλά και θα διασφαλίζει για τους φορείς που χρησιμοποιούν το ΑΒΕΚΤ την απαραίτητη καθημερινή υποστήριξη ώστε να το αξιοποιήσουν πλήρως.

Το 1999 ολοκληρώθηκε η ανάπτυξη της εφαρμογής του **Συλλογικού Καταλόγου Περιοδικών** ως εργαλείο υποστήριξης της Υπηρεσίας παραγγελιών των Βιβλιοθηκών

του Εθνικού Δικτύου Βιβλιοθηκών E+T (ΕΔΕΤΒ) με την ενσωμάτωση τεχνολογίας Web.

Ετσι, βελτιώνεται η επικοινωνία και η παραγγελία ανατύπων (Interlibrary Loan) από τα περιοδικά της Εθνικής Συλλογής τόσο από πλευράς των υπευθύνων των βιβλιοθηκών όσο και σε ότι αφορά τους χρήστες των βιβλιοθηκών που ανήκουν στο δίκτυο. Στο πλαίσιο αυτό παρέχεται η δυνατότητα αναζήτησης και παραγγελίας με βάση τον ΣΚΠ και από μεμονωμένους χρήστες.

Το σύνολο των βιβλιοθηκών που περιλαμβάνονται στο Συλλογικό Κατάλογο Περιοδικών ανέρχονται σε **210**. Καλύπτουν **25.000** περίπου τίτλους περιοδικών E+T.

Δραστηριότητες στον τομέα των Πληροφοριακών Συστημάτων ΕΚΤ

Σε ότι αφορά τον τομέα των πληροφοριακών συστημάτων, κατά τη διάρκεια του 1998 υπήρξαν αυξημένες υποχρεώσεις για τη σχεδίαση και εγκατάσταση των νέων συστημάτων του ΕΚΤ. Ειδικότερα, όσον αφορά τον Διαθέτη ΕΡΜΗ, σημειώνονται τα ακόλουθα:

Διαθέτης ΕΡΜΗΣ - Βάσεις Δεδομένων σε GRIPS

Περιγραφή

Περιλαμβάνει τον mainframe Siemens Nixdorf και τις βάσεις δεδομένων του, καθώς και το σύστημα παραγγελιών του ΕΔΕΤΒ.

Στοιχεία Χρήσης

Πλήθος Βάσεων: 19

Πλήθος εγγραφών ανά βάση

ARGP ARGOS SERIALS CATALOGUE	2.800
BIBI ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	13.500
CMEDCHILD MEDIA DATABASE	1.500
HBIE HELLENIC BIOMEDICAL EQUIPMENT	1.100
HBIR HELLENIC BIOMED EQUIP REPRESENT	55
HEBI HELENIC BIBLIOGRAPHY	76.000
HEDI HELLENIC DISSERTATIONS	9.000
HEIM HELLENIC INFORMATION MARKET	50
HEPR HELLENIC RESEARCH PROJECTS	8.200
KATE ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΒΑΣΗ «ΓΛΑΥΚΑ»	11.000
LIBR ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜ. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ	200
PRES HELLENIC PRESS	9.000
SERI ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ	28.500
SWET SWET 98	650.000
SW96 SWET ΠΛΗΡΗΣ	3.700.000
TEE0 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΒΑΣΗ TEE	6.200
URDI URSA DIS DATABASE	3.500
URSA URSA-NET DATABASE	6.500

Ολες οι ανωτέρω βάσεις μεταφέρονται άμεσα στο νέο σύστημα Oracle 8 και βελτιώνεται η διαδικασία ενημέρωσής τους και αναζήτησης.

Δραστηριότητες στο πλαίσιο αναπτυξιακών έργων του ΕΚΤ

Η συμμετοχή του ΕΚΤ σε ανταγωνιστικά αναπτυξιακά έργα του εξασφαλίζει τη δυνατότητα ανανέωσης της υποδομής του και την ανάπτυξη νέων υπηρεσιών και δραστηριοτήτων. Η επιλογή των έργων γίνεται με κριτήριο τη συμφωνία τους με τους στρατηγικούς στόχους του.

Ο πίνακας των έργων στα οποία συμμετέχει δίνεται παρακάτω:

ΕΡΓΟ	ΕΝΑΡΞΗ	ΛΗΞΗ	ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ	ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜ.
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΔΙΑΝΟΜΗΣ INNOVATION	01/10/97	31/03 /2000	ΕΚΤ, ΕΑΝΤ, ΕΒΕΤΑΜ, ΕΚΕΠΥ, ΕΤΑΚΕΙ, ΕΤΑΤ, ΕΔΑΠ/ΤΠΘ, ΕΟΜΜΕΧ	DG XIII/D
ΕΘΝΙΚΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	01/07/95	31/12/99		ΓΓΕΤ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ	01/10/98	31/12/99	ΕΚΤ, ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ	ΥΠΕΠΘ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ	24/01/95	28/02/99		ΓΓΕΤ
ARGOS	12/05/95	31/03/99	ΕΚΤ, ΚΕΡΑ, ΙΕΠ	ΓΓΕΤ
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΕΚΤ	5/9/1996	28/02/99		ΓΓΕΤ
MIDAS-MLIS GR 22902/0	01/01/98	31/12/99		DG XIII/E
INFO 2000 - MSSTUDY II-GR 24376/0	18/11/98	17/11/99		DG XIII/E
MIDAS-NET	01/01/97	31/12/99	ΕΚΤ, ΕΒΕΑ, ΕΤΑΚΕΙ, ΕΤΑΤ	DG XIII/E
ESPRIT-IDEALFIT	15/11/96	14/03/99	NDC, BIT, VAV, BEI, TEKES, CFCE, DLR, RLO, FORBAIRT, MATIMOP, CPR, LUXINNOVATION, EG-LIAISON, NFR, JNICT, CDTI, EU/FOURADET, NUTEK, VSM, SINGLEIMAGE	DG III
SMT4-CT96-6506	01/11/96	31/10/98		DG XII

Στη διάρκεια του έτους διαμορφώθηκαν και υποβλήθηκαν 7 προτάσεις για νέα έργα, από τις οποίες έχουν ήδη εγκριθεί οι 4 και αναμένονται αποτελέσματα για τις υπόλοιπες.

Τροποποιήθηκαν συμβάσεις έργων ως προς τη χρονική τους διάρκεια και ανασχεδιάστηκαν τα τεχνικά τους δελτία.

Για τη βελτίωση της δυνατότητας παρακολούθησης των έργων που εκτελούνται, αλλά και για την εξυπηρέτηση των επιμέρους δραστηριοτήτων του ΕΚΤ, σχεδιάστηκε η εφαρμογή "**Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Έργων -Δραστηριοτήτων**".

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στη σχεδίαση και εφαρμογή σχημάτων για τη διαχείριση των έργων. Στόχος της προσπάθειας που υπήρξε εξαιρετικά επιτυχής ήταν:

- Η αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού του ΕΚΤ για την κάλυψη πολλαπλών στόχων.
- Ο άριστος συντονισμός μεταξύ τους ώστε να μην υπάρξουν καθυστερήσεις στους χρόνους που έπρεπε να δοθούν αποτελέσματα.
- Η άμεση ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων των έργων στις υπηρεσίες που προσφέρει το ΕΚΤ.

Έργο Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα E+T

Το Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα E +T στοχεύει:

Στην κάλυψη αναγκών πληροφόρησης του επιστημονικού, ερευνητικού και παραγωγικού ιστού της χώρας με λειτουργία:

- One stop entry point (με υποδομή state-of the art)
- Πρότυπο κέντρου που εξασφαλίζει τη διαθεσιμότητα του περιεχομένου σε φυσική ή ηλεκτρονική μορφή στον τελικό χρήστη

Αξονες Ανάπτυξης - Δράσεις

Περιεχόμενο σε ηλεκτρονική μορφή

Διάθεση περιεχομένου στο κοινό - Υπηρεσίες

Περιεχόμενο σε Ηλεκτρονική Μορφή [[Δράση 1](#)]

Διεθνείς Βάσεις Δεδομένων [[Δράση 2](#)]

προτεραιότητα η κάλυψη των αναγκών σε E+T πληροφόρηση των:

Ερευνητικών Κέντρων και Επιστημονικών Βιβλιοθηκών

Βιομηχανίας (φάρμακο, χημεία, κοινοτικές οδηγίες, τεχνολογία, κλπ.)

Δημόσιου Τομέα (υγεία, παιδεία, τεχνολογία, πληροφορική, γεωργία, περιβάλλον, άμυνα, συγκοινωνίες, κλπ.)

Περιεχόμενο Ηλεκτρονικής Βιβλιοθήκης [[Δράση 6](#)]

Εγκατάσταση ηλεκτρονικού περιεχομένου (electronic journals)

Πρόσβαση σε ηλεκτρονικό περιεχόμενο του παγκόσμιου ιστού

Ψηφιοποίηση δυσεύρετου υλικού (διδασκαρικές διατριβές, υλικό ανθρωπιστικών επιστημών, gray literature, κλπ)

Εθνικό Ηλεκτρονικό Δίκτυο Βιβλιοθηκών E + T [[Δράση 5](#)]

Υποστήριξη κεντρικού διαχειριστικού κόμβου παραγγελιών του δικτύου

Συλλογικός Κατάλογος Περιοδικών

Σύστημα Αυτοματισμού Βιβλιοθηκών ΑΒΕΚΤ
Σύστημα Λογιστικής Διαχείρισης
Ανάπτυξη βασικών κόμβων του Δικτύου
Document Delivery System
Διάθεση Περιεχομένου - Υπηρεσίες

Εργαστήριο Νέων Τεχνολογιών Πληροφόρησης [[Δράση 4](#)]
Υπηρεσίες - Συστήματα Ηλεκτρονικής Επικοινωνίας Ομάδων
Προώθηση και Εφαρμογές Νέων Τεχνολογιών Πληροφόρησης

Βελτίωση Υπολογιστικής Υποδομής [[Δράση 3](#)]
Διαθέτης
Δίκτυο
Εργαλεία για ΒΔ
Υποδομή για ψηφιοποίηση υλικού
Υποδομή για on-line πληροφόρηση
Υποδομή διάθεση υλικού & πληροφορίας απο οπτικά μέσα

Ελληνικό Κέντρο Αναδιανομής INNOVATION

Το **Ελληνικό Κέντρο Αναδιανομής INNOVATION** είναι ένας μηχανισμός που λειτουργεί ως one stop shop για ερωτήσεις και προβλήματα που αφορούν θέματα μεταφοράς τεχνολογίας. Είναι κοινοπραξία φορέων με επικεφαλής το ΕΚΤ και εταίρους τους: Τεχνολογικό Πάρκο Θεσσαλονίκης, ΕΟΜΜΕΧ, ΕΤΑΚΕΙ, ΕΒΕΤΑΜ, ΕΚΕΡΥ, ΕΑΝΤ, ΕΤΑΤ.

Υποστηρίζει την προώθηση της χρήσης αποτελεσμάτων που απορρέουν από προγράμματα Ε&ΤΑ, την απορρόφηση ευρωπαϊκών και ελληνικών τεχνολογιών από παραγωγικούς φορείς και διευκολύνει τη συμμετοχή των ΜΜΕ σε διάφορα υποστηρικτικά μέτρα π.χ. εθνικά και κοινοτικά προγράμματα

Αποστολή του Ελληνικού Κέντρου Αναδιανομής INNOVATION είναι η προσφορά υπηρεσιών υποστήριξης μεταφοράς τεχνολογίας στις ΜΜΕ, καθώς και η επίδειξη αποτελεσματικών πρακτικών για την ενίσχυση της καινοτομικότητας των επιχειρήσεων.

Ειδικότερα για τις δράσεις που εκτελούνται για το **Ελληνικό Κέντρο Αναδιανομής INNOVATION** τα κύρια επιτεύγματα για το 1999 μπορούν να συνοψισθούν σε:

Δραστηριότητες για Μεταφορά Τεχνολογίας

30 Δημοσιεύσεις

Άρθρα έχουν δημοσιευθεί σε εφημερίδες και κλαδικά περιοδικά

11 Ταχυδρομικές Αποστολές

Σε 4.650 αποδέκτες

32 Εκδηλώσεις

Ημερίδες, συναντήσεις εργασίας, σεμινάρια, Technology Transfer Brokerage events, εκθέσεις

Συμβουλευτικές Υπηρεσίες

- 36 περιπτώσεις παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών σε αντίστοιχους φορείς για την εξεύρεση συνεργατών
- Αξιολόγηση 73 Ελληνικών τεχνολογιών και προώθησή τους μέσα από το δίκτυο των κέντρων αναδιανομής
- Υποστήριξη 46 Επιχειρήσεων για να διαπραγματευθούν Συμβόλαια Μεταφοράς Τεχνολογίας με ξένους εταίρους εκ των οποίων τα 8 έχουν ήδη υπογραφεί.

Δραστηριότητες στο πλαίσιο του δικτύου των Κέντρων Αναδιανομής

- 4 ανταλλαγές με αντίστοιχα Κέντρα Αναδιανομής, σε επίπεδο συνεργατών
- Συμμετοχή σε συναντήσεις των θεματικών ομάδων σε θέματα: Multimedia, Textiles, Food, Material, Marine Science.
- Συμμετοχή στις συναντήσεις του δικτύου.

Έργο MIDAS-NET

Ο Ελληνικός κόμβος του MIDAS-net είναι κοινοπραξία με επικεφαλής το ΕΚΤ και εταίρους τους: ΕΒΕΑ, ΕΤΑΤ, ΕΤΑΚΕΙ. Στόχοι του Ελληνικού κόμβου του δικτύου είναι:

- η επίδειξη, διάδοση, και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών πολυμέσων και της χρήσης τους
- η υποστήριξη των παραγωγών περιεχομένου σε πολυμέσα
- η ενημέρωση και εκπαίδευση χρηστών για την αύξηση της ενημέρωσης και χρήσης υπηρεσιών πληροφόρησης και εφαρμογών σε πολυμέσα
- η υποστήριξη ελληνικών φορέων για συμμετοχή στο πρόγραμμα INFO2000 και άλλα συναφή προγράμματα και δράσεις για πολυμέσα

Δραστηριότητες του Ελληνικού κόμβου

- Διοργάνωση ενημερωτικών ημερίδων, συναντήσεων εργασίας και εκπαιδευτικών σεμιναρίων
- Πληροφόρηση για την εθνική και ευρωπαϊκή αγορά πολυμέσων
- Υποστήριξη Ελληνικών φορέων μέσω της ανεύρεσης συνεργατών – εταίρων στα πλαίσια του προγράμματος INFO2000 και άλλων συναφών προγραμμάτων και δράσεων της ΕΕ
- Γραφείο υποστήριξης χρηστών, παροχή πληροφοριών, διανομή ενημερωτικού υλικού
- Ενημέρωση σελίδων WWW
- Δημοσιεύσεις ενημερωτικών φυλλαδίων
- Εντοπισμός καταγραφή και προώθηση του Ελληνικού περιεχομένου για εφαρμογές σε πολυμέσα

Ο Ελληνικός κόμβος του δικτύου απευθύνεται σε:

- Μικρομεσαίες επιχειρήσεις
- Μέλη οργανισμών όπως τα Επιμελητήρια
- Κατόχους περιεχομένου σε πολυμέσα
- Παραγωγούς Πολυμέσων - Εκδότες
- Ακαδημαϊκή Κοινότητα
- Βιβλιοθήκες και χρήστες τους
- Κοινό που ενδιαφέρεται για τον τρόπο χρήσης και εκμετάλλευσης των πληροφοριών

Έργο Υποστήριξη της Εκπαιδευτικής πράξης από Κινητές Βιβλιοθήκες

Το έργο αποσκοπεί στην αναβάθμιση του ρόλου 19 Κεντρικών Δημόσιων Βιβλιοθηκών, που ανήκουν στο ΥΠΕΠΘ, καθώς και την προσαρμογή των κινητών τους μονάδων ώστε να υποστηρίξουν τις σχολικές μονάδες της ευρύτερης περιοχής τους. Το ΕΚΤ συμμετέχει αναλαμβάνοντας την προσαρμογή του ΑΒΕΚΤ - λογισμικού αυτοματοποίησης των λειτουργιών βιβλιοθήκης - στις ανάγκες των κινητών μονάδων των δημόσιων βιβλιοθηκών για την εξυπηρέτηση των σχολείων.

Αναλαμβάνει επίσης την επιμόρφωση και υποστήριξη των βιβλιοθηκονόμων στην καθημερινή χρήση και αξιοποίηση του λογισμικού, καθώς και την τεχνική και βιβλιοθηκονομική υποστήριξη της δημιουργίας Συλλογικού Καταλόγου Υλικού των Κεντρικών Δημόσιων Βιβλιοθηκών. Συμπληρωματικά στο πλαίσιο του ίδιου έργου το ΕΚΤ αναλαμβάνει το έργο της μετάφρασης και έκδοσης της 13ης έκδοσης του ταξινομικού σχήματος Dewey.